

Factcheck.

Verbeteren de armoedecijfers in Gent ‘zeer duidelijk’, zoals Daniël Termont zegt?

bron: Het Nieuwsblad van 23/01/2018 door Bert Staes

FOTO: ARCHIEF/FRED DEBROCK

GENT - “Het is de eerste keer in vele, vele jaren dat er minder mensen arm worden.” Dat heeft Gents burgemeester Daniël Termont dinsdag verklaard op Radio 2. “Ons beleid is zeer duidelijk zichtbaar.” Klopt dat ook? Wij doken in de Gentse armoedecijfers.

“Kijk naar de cijfers van armoedebestrijding. Het is de eerste keer in vele, vele jaren dat de armoedecijfers verbeteren, dat er minder mensen arm worden. Veel te veel kinderen worden geboren in gezinnen in armoede in kansarmoede. Maar de resultaten van het beleid dat we gevoerd hebben zijn zeer duidelijk zichtbaar.”

Dat verklaarde Gents burgemeester Daniël Termont (sp.a) dinsdag tijdens een interview op Radio 2 Oost-Vlaanderen. Maar klopt het ook?

Het is bekend dat de armoede in Gent de voorbije tien jaar fors toegenomen is. Het voorlopige dieptepunt was 2012, toen volgens cijfers van Kind en Gezin officieel meer dan een op de vijf kinderen in Gent werd geboren in kansarmoede. De grootste verklaringen zijn de instroom van een grote groep Oost-Europeanen, de stijgende levenskost en de vluchtelingencrisis.

Armoedebestrijding was punt 1 in het bestuursakkoord van sp.a, Groen en Open Vld in Gent. Hoeveel staat de stad ondertussen? Laten de cijfers een “zeer duidelijke” verbetering zien, zoals burgemeester Termont verklaarde?

Al twee jaar geen indicatorenrapport

Om de uitspraak van de Gentse burgemeester te beoordelen moeten we naar de beschikbare cijfers en indicatoren grijpen om de evolutie van de armoede in Gent in te schatten.

‘Armoede’ is niet eenvoudig uit te drukken in cijfers, maar er zijn verschillende indicatoren die wel een bepaalde richting aangeven.

Elke twee jaar stelt Gent een ‘indicatorenrapport Armoede’ op. Het laatste rapport dateert echter al van 2015. De conclusie was toen: “In totaal kunnen we dus spreken over 15 gestegen indicatoren, 5 stabiele en 8 gedaalde indicatoren. We kunnen dus stellen dat

armoede blijft toenemen in Gent.”

In 2014 lanceerde schepen voor Armoedebestrijding Rudy Coddens (sp.a) al een armoedebeleidsplan, waarin de krachten werden gebundeld met de hulpverleningssector in Gent. In het plan staat: “We kunnen dus besluiten dat, hoewel vele indicatoren gelijk blijven, de armoede in sommige gevallen toch is toegenomen: relatieve aantallen blijven gelijk, maar aangezien de stad Gent groeit, kunnen we aannemen dat de absolute armoede in gelijke mate toeneemt.”

Twee jaar later

Dat was 2015. Hoe zit het twee jaar later? Er zijn **economische** indicatoren. Er zijn cijfers van **Kind en Gezin**. En er zijn cijfers van het Gentse **OCMW**. En dan zijn er losse **signalen**, van de welzijnsorganisaties in Gent, van het middenveld of van op straat.

Beginnen we bij de **signalen**, dan zijn er weinig recentelijke tekenen te vinden dat de armoede in Gent afneemt. Deze week nog doken kampen op waar Oost-Europeanen in de modder wonen. Ook op andere plaatsen in de stad doken vorig jaar geregeld soortgelijke kampen op.

Bij hulporganisaties in Gent is te horen dat, zeker sinds de verstrenging van de kraakwet, er steeds meer mensen aankloppen. De KRAS-diensten, organisaties die armen en daklozen helpen in Gent, getuigen dat “nog nooit zo veel mensen hebben aangeklopt” voor hulp. Gentse middenveldorganisaties kaarten bovendien al maanden aan dat er “een zware wooncrisis” woedt in Gent. Er staan 10.000 mensen op een wachtlijst voor een sociale woning.

Kinderarmoede

Over naar de cijfers van **Kind en Gezin**, waarnaar Daniël Termont vermoedelijk verwees in het Radio 2-interview als een “zeer duidelijke” verbetering. Kind en Gezin houdt voor alle gemeenten in Vlaanderen een ‘kansarmoede index’ bij. Die meet elk jaar de levenssituatie van de kinderen tussen 0 en 3 jaar in elke gemeente.

In Gent nam de kansarmoede bij kinderen fors toe de laatste tien jaar. De stad ontving zo’n tienduizend Oost-Europeanen, die vaak uit erbarmelijke toestanden naar hier trokken en ook in Gent onder de armoedegrens leven. Sinds 2012 wordt één op de vijf kinderen in Gent geboren in kansarmoede.

Sinds 2014 is er wel een kentering te zien in de cijfers in Gent en is een voorzichtige daling ingezet. De kansarmoede index voor Gent daalt nu al drie jaar op rij met ongeveer een half procentpunt. Een voorzichtige, maar duidelijke kentering.

Ter vergelijking: in Antwerpen blijft de kansarmoede-index van Kind en Gezin wel elk jaar stijgen. Ook het gemiddelde voor de rest van Vlaanderen stijgt jaar na jaar, blijkt uit de cijfers van Kind en Gezin.

Groeiend aantal leefloners

De cijfers van het Gentse OCMW dan. Daarvoor grijpen we terug naar het meest recente jaarverslag van het OCMW, dat voor het jaar 2016. Een overzicht voor 2017 is er nog niet. Het laatste jaarrapport schetste geen rooskleurig beeld over de armoede in Gent. Bijna alle belangrijke indicatoren zijn toegenomen.

Het aantal Gentenaars dat recht heeft op OCMW-steun stijgt sinds het begin van de legislatuur elk jaar. Het aantal gezinnen in Gent effectief hulp krijgt van het OCMW stijgt ook elk jaar, tot 13.720 in 2016. Een negatieve trend, op het eerste zicht.

Maar de stijging is genuanceerd: Gent zet zwaar in op het automatisch toekennen van rechten die mensen in armoede hebben. Lees: het OCMW meldt hen proactief op welke uitkeringen ze recht hebben. Een stijging in de cijfers kan dus ook enigszins positief geïnterpreteerd worden: meer mensen krijgen hulp in Gent.

Vooraf het groeiende aantal jonge leefloners baart zorgen. In de categorie achttien- tot negentienjarigen in Gent kwam in 2016 meer dan één op de tien in aanmerking voor OCMW-steun.

Het geld dan. Het Gentse OCMW moet ook elk jaar meer geld uitbetalen. In 2016 betaalde het OCMW in totaal 65,5 miljoen euro aan steun uit. Dat is ongeveer 11 miljoen euro meer dan in het begin van deze legislatuur.

Het groeiend aantal leefloners legt steeds meer financiële druk op het OCMW. Plus: Gent houdt eraan om eigenhandig het verschil tussen een leefloon en de armoedegrens bij te passen, via de zogenaamde 'aanvullende financiële hulp'. Die wordt in Gent zo breed mogelijk toegepast. Lees: meer mensen krijgen geld. Opnieuw een genuanceerde stijging dus.

Positieve noot: het aantal laaggeschoolde Gentenaars dat onder artikel 60 wordt tewerkgesteld groeit. Het gaat om mensen die (nog) niet op de gewone arbeidsmarkt terecht kunnen. Ook het aantal jobs in de sociale economie zit in de lift in Gent.

Werkloosheid

En daarmee komen we tenslotte bij de **economische indicatoren** om de armoede in Gent in kaart te brengen. De meest voor de hand liggende is de **werkloosheid**. Die toont in Gent een positieve tendens. Het aantal Gentenaars en het aantal jongeren dat zonder job zit in Gent was in december 2017 het laagst in vijf jaar. De werkloosheidsgraad daalt al twee jaar op rij.

Conclusie

Het is belangrijk aan te stippen dat een stad lang niet alleen verantwoordelijk is voor het armoedebeleid. Antwerpen bijvoorbeeld krijgt het hoogste aantal nieuwkomers en kampt met nog dramatischere armoedecijfers dan Gent. Veel is afhankelijk van het beleid van de regeringen en de internationale conjunctuur. Zo daalt de werkloosheid in heel Vlaanderen. Gent investeert veel in armoedebestrijding en zet het hoog op de agenda. De stad wordt in de sector regelmatig geprezen voor haar inzet. “Door samen te werken met de verschillende organisaties hebben we ervoor gezorgd dat de mazen in het laatste vangnet verkleind zijn”, verklaarde Rudy Coddens, schepen van Armoedebestrijding (sp.a), vorig jaar.

Conclusie: De Gentse armoedecijfers tonen hier en daar voorzichtig positieve tekenen, vergeleken met de Vlaamse cijfers, maar blijven bijzonder hoog vergeleken met vijf jaar geleden. Het vangnet lijkt verbeterd, maar signalen uit het Gentse werkveld zijn weinig hoopgevend.

Is de impact van het Gentse beleid “zeer duidelijk zichtbaar”, zoals Daniël Termont dinsdag verklaarde? De impact is zichtbaar, tonen de cijfers van Kind en Gezin. Maar “zeer duidelijk zichtbaar” lijkt ons minstens overdreven.

Dit delen:

- [Klik om te delen met Twitter \(Wordt in een nieuw venster geopend\)](#)
- [Klik om te delen op Facebook \(Wordt in een nieuw venster geopend\)](#)